

[Inge Krogh.]

har ikke rigtig været fastsat tilstrækkelig klart, hvad man egentlig mente. Vi mente, at vi her gjorde det noget klarere, idet vi, som det fremgår af bemærkningerne, har fremsat forslag om, at der udarbejdes lovforslag, så man virkelig får defineret, hvad socialindkomsten er, altså hvilken indkomst de sociale ydelser, der er bestemt af indtægten, skal beregnes efter, og yderligere anmoder om, at begrebet socialindkomst bliver indført i de enkelte love, som omhandler indtægtsbestemte ydelser, som f. eks. loven om børnetilskud, der er blevet indtægtsbestemt for ikke så forfærdelig længe siden.

Jeg må takke for oplysningen om cirkulæret. Jeg kan forstå, at det også er ret nyt for fru Grethe Philip at høre om dette. Vi har aldrig rigtig fået at vide, hvad der egentlig skete med denne folketingsbeslutning.

Det går igennem adskillige af indlæggene, at der er noget i vejen med vores skattelovgivning, og en enkelt har antydnet, at vedtagelse af et forslag som dette måske netop kunne forhindre, at man fik en forandring af skatteloven. Vi synes, det var nødvendigt, at vi fik dette frem, netop for at imødegå en uretfærdighed, som mange mennesker lægger mærke til.

Der kom fra fru Grethe Philip ganske specielle spørgsmål, bl. a. om hvordan vi ville stille os til fradrag for boligudgifter. Jeg kan sige, at det er helt klart, som det er skrevet. Der er tale om bruttoindkomsten blot med fradrag af det, der har været nødvendigt for at fremskaffe indtægten, og derved kommer fradrag for bolig altså ikke ind.

I øvrigt må jeg igen takke for, at man har set så positivt på forslaget.

Socialministeren (Eva Gredal):

Må jeg have lov at sige til fru Inge Krogh: jeg har nu aldrig holdt mine cirkulærer fra socialministeriet hemmelige. Det har været offentligt tilgængeligt materiale, som i øvrigt har været sendt til socialudvalget. Af de cirkulærer, som jeg remsede op, og som er udtømmende for socialministeriets vedkommende – det er også svar til fru Grethe Philip – fremgår det, at vi beregner ydelserne og tilmåler på den måde, som jeg har skitseret i mit første indlæg.

Fru Grethe Philip spurgte også, hvordan det fungerede i kommunerne. Det er min opfattelse, at det fungerer godt, og at det er muligt

for kommunerne at tildele efter de kriterier, der er nedlagt i det beslutningsforslag, som blev vedtaget sidste år.

Men jeg vil godt have lov at sige til fru Inge Krogh, at med hensyn til børnetilskud, som nu er blevet gjort indtægtsafhængige, ville en ændring være forbundet med uhyre store administrative besværligheder. Det ved man også godt i folketingets socialudvalg; det var også noget, man skrev i betænkningen i 1976 i forbindelse med det radikale beslutningsforslag. Når det drejer sig om store, generelle ydelser, hvad børnetilskuddet er, så kan man ikke bruge de samme metoder, som man gør, når det drejer sig om mindre ydelser i form af fripladser i børnehaver. Ved indtægtsgradueringen af børnetilskud må man stadig væk regne med den skattepligtige indtægt. Ellers skal vi vist til at gennemgå selvangivelser for 1,2 millioner børns forældre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at beslutningsforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Ændring af regler om udbetaling af pensionstillæg) [af Karen Thurøe Hansen m. fl.].

(Lovforslag nr. L 100. Fremsat 15/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Socialministeren (Eva Gredal):

Det konservative folkeparti har helt uændret genfremsat sit forslag om at ophæve indtægtsregulering af pensionstillægget for folkepensionister.

Da det tidligere forslag var til første behandling her i tinget, afviste jeg forslaget, fordi spørgsmålet om udbetaling af pensionstillægget må ses i sammenhæng med principperne for den kommende pensionsreform. Jeg må derfor

[Socialministeren.]

fortsat afvise forslaget og henvise til den kommende debat.

Albertsen (S):

Som oplyst er dette lovforslag en genfremsettelse af det tilsvarende forslag, vi behandlede i første samling. Det er uændret i sin udformning og har hermed de samme konsekvenser, som vi dengang drøftede, nemlig at man skulle anvende et beløb på ca. 700 mill. kr. til den fjerdedel af pensionisterne, der er relativt bedst stillede, med den virkning, at de dårligst stillede, altså de tre fjerdedele af pensionisterne, ikke ville få en krone ud af denne udgift. På denne baggrund mener vi, at forslaget som isoleret foranstaltning er urimeligt, og kan ikke gå med til det. Vi mener ej heller, det er tiden at tage særlig stilling til problemet pensionstillæg, når man tager dets betydning i betragtning som led i det samlede pensionssystem. Socialdemokratiet må derfor afvise forslaget.

Pilgaard Andersen (FP):

Fremskridtspartiet har hele tiden været positivt indstillet over for dette lovforslag fra de konservative, og jeg skal derfor kun knytte nogle enkelte kommentarer til det.

Vi kan tilslutte os forslaget om, at pensionister skal have lov til at modtaget renter og have arbejdsindtægter ved siden af pensionen, uden at det bliver fratrukket deri. Desuden vil vi henlede opmærksomheden på det positive i, at dette lovforslags gennemførelse vil medføre en opsparing, noget, som dette land i høj grad har brug for.

Når talen er om pensioner håber jeg, at de konservative vil være velvilligt indstillet med hensyn til det næste punkt på dagsordenen, da dette er et forslag om at forbedre forholdene for pensionisterne.

Hermed skal jeg tilsige lovforslaget en saglig udvalgsbehandling.

Holm (V):

Venstres ordfører i denne sag, hr. Bertel Haarder, kan fortsat ikke være til stede, så jeg skal igen redegøre for venstres synspunkter.

Venstre kan tilslutte sig principperne i de konservatives og også til dels i fremskridtspartiets forslag, som det fremgik af de bemærkninger, jeg gjorde til det forslag, vi selv lige har haft til behandling. Vi må i de kommende år, mens arbejdsløsheden langsomt aftager, i langt højere grad beskæftige os med det, jeg vil

kalde velfærdssamfundets indtægtsside. I kampen for at modvirke et stadig stigende skatte-tryk bør man ikke alene beskæftige sig med, hvorledes man holder de offentlige udgifter nede. Det er betydeligt vigtigere, at vi på enhver måde sørger for at få en så stor indkomstmasse som muligt. Vi skal ikke kun se på udgiftssiden, men mindst lige så meget på indtægtssiden. Folk skal have lov til at arbejde, så meget de lyster, derfor skal vi ikke have en skattelovgivning og en pensionslovgivning, der bringer en femtedel af befolkningen i den situation, at de føler, de er komplet til grin, hvis de tjener en ekstra skilling ved at tage ekstra arbejde. Hvorvidt folk har godt af at arbejde, er noget, de selv må have mulighed for at afgøre. Vi har ingen som helst grund til at berøve dem lysten dertil. Vi undergraver velfærdssamfundets indtægtsside, hvis vi ikke ændrer pensionsreglerne, og læg vel mærke til, at det netop er de små ekstraintægter, der rammes af de nuværende regler.

Om fremskridtspartiets forslag gælder, at det har den sædvanlige skavank, nemlig at det ikke tager hensyn til, at pensionsgodet selvfølgelig har været en forudsætning for de overenskomstforhandlinger, der gennem årene har været ført med de offentligt ansatte. Derfor vil det virke helt i strid med dansk retsopfattelse, hvis man pludselig konfiskerede den optjente pension.

I øvrigt tilslutter vi os princippet om ens pension til alle, det vil sige også tjenestemænd, der ansættes efter den 1. april 1979.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Principielt er der ingen mening i at ændre den gældende lov nu. Forslaget indeholder dog en problemstilling, CD har stor interesse i at medvirke til løsning af, men der må ske en samordning af pension og boligudgift, herunder boligsikringen. Alt det andet vil være meningsløse lapperier, som måske nok fjerner den af nogle oplevede uretfærdighed, nemlig at opsparing straffes, men slet ikke kommer det fundamentale problem til livs. Vi har ikke brug for en pensionsreform, mener jeg, men snarere for en levestandardreform: hvad skal pensionisten have at leve af, når boligudgiften er betalt? Ikke alle har billige boliger, og her er langt flere ramt af uretfærdigheder i den eksisterende pensionslovgivning, hvor forenkling selvsagt er nødvendig.

Centrum-demokraterne må tage forbehold

[Yvonne Herløv Andersen.]

over for forslaget og mener, det må afvente den endelige pensionsreform.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Socialistisk folkeparti må gå imod det foreliggende forslag, da det helt sikkert vil betyde, at man giver mere til dem, der i forvejen har, med det resultat at socialbudgettet vil svulme op, uden at det er udtryk for en bedring af forholdene for de grupper pensionister, vi gør os til talsmand for.

Samtidig vil jeg dog sige, at jeg ikke er klar over, om der for nylig eller inden for rimelig tid er sket nogen justeringer af grænserne på dette område, og det vil jeg gerne være med til at klare lidt op under udvalgsarbejdet, så man kan få de værste brokker af vejen.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg skal henvise til de bemærkninger, vi fremkom med ved førstebehandlingen af dette forslag i sidste samling. Vi mener fortsat, det er urimeligt at straffe de mennesker, der modtager den allerringeste livsløn, nemlig de mennesker, der har været nødsaget til at søge tidlig pension. Vi er som tidligere nævnt ikke ufølsomme over for de urimeligheder, der kan forekomme over for mennesker, der har små indtægter ud over pensionen, men som vi allerede tidligere har sagt finder vi ikke, at disse problemer løses med dette lovforslag. Vi er enige med hr. Albertsen i, at dets gennemførelse vil betyde, at der bliver givet til dem, som i forvejen har nok, og at man ikke tilgodeser de $\frac{3}{4}$, som har allermest behov.

Grethe Philip (RV):

Det er i sådan en sag nærmest lidt af en belastning at have siddet med i gamle dage i folkepensionskommissionen og have hørt alle argumenterne dengang. Det var jo sådan, at da vi indførte den almindelige folkepension, var det en meget, meget stor forbedring netop for mellemklasserne, for dem, der havde mindre indtægter, for dem, der havde mellemindtægter, for dem, der havde høje indkomster, at de nu var sikret en folkepension. Efter at vi var kommet frem til, at vi skulle indføre den almindelige folkepension, var der meget bred enighed – og jeg mener også, at de konservative tilsluttede sig det – om at man ikke kunne give denne meget store forbedring i de lidt hø-

jere indkomstlag, uden at der samtidig specielt måtte gives noget helt nede i bunden.

Det er dette synspunkt, som de konservative nu vil fravige, og når man siger, at ordningen med aftrapning af pensionstillægget specielt rammer de små indkomster, må man huske på, at det konservative folkepartis forslag, sådan som det er udformet, vil medføre en betydelig fordel hele vejen op igennem systemet. Hvis man specielt ville ramme dem med de små indkomster, kunne man jo have lavet en langsommere aftrapning, men det, man har ønsket, er at give det samme beløb hele vejen op igennem systemet.

Jeg havde tidligere her i dag nogle bemærkninger om det. Jeg ved, at det politisk har været vanskeligt at få folk til at forstå de ræsonnementer, vi anlagde dengang, og jeg vil derfor heller ikke på dette tidspunkt tage afstand fra forslaget, men jeg synes nok, at det kræver en meget nøje gennemarbejdelse også i lys af de ændringer, vi i øvrigt vil foretage i hele folkepensionssystemet.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for det foreliggende lovforslag. Som jeg tidligere har nævnt, straffes folk urimelig meget, når de har en lille renteindtægt eller anden indtægt ved siden af pensionen, og derfor mener vi, at såvel grundpension som tillæg bør være det samme for alle.

Alice Hedegaard (DR):

Da retsforbundet går ind for en ensartet folkepension, kan vi støtte det konservative folkepartis lovforslag. Under de nuværende regler straffes det alt for hårdt, når pensionister prøver at supplere deres pension med lidt ekstra-indtægter.

I forslaget oplyses der ikke noget om, hvor meget dets gennemførelse vil koste, men da det er et rimeligt krav, at alle får ens folkepension, må vi støtte forslaget og regne med, at de konservative har taget højde for udgifterne. Skulle det ikke vise sig at være tilfældet, må vi tage en anden stilling til det ved næste behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Karen Thurø Hansen) (KF):

Jeg vil gerne takke de ordførere, der har tilsluttet sig dette lovforslag, og derudover kun

[Karen Thurøe Hansen.]

gøre et par enkelte bemærkninger, da forslaget jo også var til behandling i sidste samling.

Socialministeren afviser forslaget med en henvisning til pensionsreformen. Jeg må give socialministeren ret i, at alle de mange forslag, vi har behandlet her i dag, sandsynligvis ikke vinder flertal i folketinget, når vi skal til at stemme om dem, men at de må indgå i den store pensionsreform, som vi venter spændt på.

Hr. Albertsen fremhævede udelukkende, at forslaget ville koste ca. 700 mill. kr. Det sagde socialministeren også ved første behandling i sidste samling, men socialministeren var dog så retfærdig at tilføje, at ca. halvdelen af pengene, 350 mill. kr., ville komme tilbage i form af skatter.

Men vi er som sagt glade for den tilslutning, vi har fået til forslaget. Vi mener stadig væk, der er urimelige forhold for folk med mindre indtægter. I den forbindelse kan jeg give den oplysning til fru Lilli Gyldenkilde, at vel er det beløb nylig forhøjet, som man må have som indtægt, uanset om det er renter, eller det er arbejdsindtægt, uden at det medfører nedskæring af pensionen, men i det forslag, vi har fremsat, har vi henvist til et eksempel, hvor et pensionistægtepar udelukkende opretholder livet ved hjælp af folkepensionen og efter mange års opsparing af renteindtægten fra indekskontrakter, men hvor disse indekskontraktrenter medfører, at de pågældende har mindre, end de ville have haft, hvis de ikke, måske med afsavn, havde sparet op igennem disse indekskontrakter. Det er det, vi føler urimeligt.

Jeg vil også sige, at forslaget sandelig ikke er fremsat for at støtte dem, som har nok i forvejen, som det er påstået fra flere sider her. Det er fremsat, simpelt hen fordi vi mener, det er urimeligt, at man skal beskæres i tillægspensionen, ud fra den betragtning, at når man sparer op, er det til gavn for samfundet op igennem de mange år, hvor man opsparer. Samfundet har brug for de penge til at investere til mange gøremål.

Jeg indser klart, at vi ikke kan få tilslutning til forslaget ud over fra de partier, som har givet tilslutning – vi kan altså ikke få et flertal for det – men jeg håber, at alle de mange forslag, som har været behandlet her i tinget i dag, må indgå i den kommende pensionsreform, således at den fremtidige pensionsord-

ning vil tilgodese en hel del af de aspekter, som er fremkommet i dag.

Albertsen (S):

Jeg beklager at skulle tage tingets tid, men det er nødvendigt at gøre en enkelt bemærkning i anledning af det, som fru Karen Thurøe Hansen fremførte. Man skal gøre sig klart, at vi igennem årene har ændret på dette område adskillige gange; dels har man nedsat den procent, der trækkes fra, når man har merindtægt, dels har man forhøjet grænserne, så det vil sige, at den enlige kan have op til 15.000 kr. ud over sin pension, før pensionstillægget totalt falder væk, og at et ægtepar kan have et betydelig større beløb. Det er altså ikke et område, der har været statisk, men et område, som bestandig har været reguleret, og hvor der er taget rimelige hensyn. Det, der er spørgsmålet her i dag, er, om vi isoleret skal bruge 700 mill. kr. til den bedst stillede del af pensionisterne, og jeg må forstå på afslutningsbemærkningen fra fru Karen Thurøe Hansen, at det mener hun faktisk heller ikke selv.

Formanden:

Med hensyn til tingets tid kan jeg oplyse medlemmerne om, at vi kun har 8 forslag tilbage, hvilket ikke bør hindre, at de alle får en rimelig behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ensartet og forbedret folkepension [af Jørgen Junior m. fl.].

(Lovforslag nr. L 101. Fremsat 15/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Socialministeren (Eva Gredal):

Dette lovforslag om folkepension, som med-